

dicht heeft/ dat hy vermits sijne nootwendighe teghenwoordigheyt/in Brabant (alwaer de sake niet wel ghesleit was) dooy desen niet coste nacomen sijn goede wille ende affectie/ neffens de Inghesetenen van de Provincie/ hem belast te goubernereren / dat daerom hy in plaetse van hem/ als Luytenant veroofsacht was te stellen/ Bernard, Wyp-Heere tot Merode, Heere van Rumme, hem vertrouwend/ dat hy in het afwesen van hem/ goede sijnghen dooy het Landt ende de goede Inghesetenen draghen / inidtsghaders alles trouwigken doen soude / 'tghene een Luytenant toestonde te doen. De Brieven ende het Principale hebben wy hier by doen stellen als volghet:

De Prince van Orangien, Grave van Nassauw, &c. Luytenant Generael.

Edele, Erentfeste, Eerfame, Welgeleerde, Discrete, Lieve besondere.

Also wy op u lieder ernstich aenhouden ende begeerte onlanck aenveert ende gheaccepteert hebben 't Governement vanden Lande van Vrieslandt, ende dien volgens oock aenghenomen alsulcken opene Brieven van Commissie, als sijne hoocheyt ende de Generale Staten daer op voor ons hebben doen depefchoren, soo en hadden wy niet lievers gesien dan ons naer Vrieslandt te mogen begeven, om niet u lieden te adviseren op tredressement ende goeds beleys vanden saken aldaer, die so wy verstaen, overmits het verstroyen van het crychsvolck in soo goeden ordre niet en sijn als tot welvaert van den Lande wel te wenschen ware, maer en is ons 't selve tot onsen grooten leetwesen voor dese rydt niet moghelyck gheweest, soo overmits de versamlinge vanden Generale Staten, Zynde binnen deser Stede van Antwerpen, als oock dat den vyant hem voor dry oft vier dagen in desen quartieren met ontrent veertich Vaendelen Knechten, ende een deel Peerde volck heeft begeven, leggende omtrent der Stede van Brussel, ende nochtans overmits die sorchvuldicheyt ende sonderlinghe genegenheyt die wy tot den Lande van Vrieslandt sijn dragende. So hebben wy versocht Heeren Betaerd van Merode, Heere tot Rummen, &c. volghens den consente ons by sijne hoocheyt, ende den Generale Staten ghegheven, te willen aenveerden het Luytenantchap vanden selven Governement, ende alsoo hy begerende den Landen dienst te doen, sulcks aenveert heeft, reysende dien volgens tegenwoordelyck naer Vrieslandt, soo hebben wy hem volcomelyck van onse meyninge ouderricht ende gheinstrueert, willende derhalven alhier gheen wyder verbael dies

Commissie waer op de Commissie doleit ghescreven van den Prince van Orangien aen de Staten van Vrieslandt waer in hy stelt den Heere van Merode tot Luytenant van Vrieslandt.

aengaende doen, maer u lieden versoeken den bovennoemden Heere van Rummen t'aenboren, ende op al'igene by u lieden van onsent wegen seggen sal, volcomen gheloove toestellen als ons selven, hem voorts seconderende, alle behulp ende voorderinghe doende, in alle 'tgene tot 's Landts dienst ende Welvaren deselfs eenichsins sal strecken, houdende tot dien fine alrijt met hem goede correspondencie, niet wrijfelende by hem in alles tot u lieder goeds ghevoegen sal quytten, ende van onsent wegen willen wy niet laten alles te doen ende te vorderen, des wy eenichsins tot conservatie ende prosperiteyt van den Lande van Vrieslandt sullen wesen dienende. Hier mede.

Edele, Erentfeste, Eerfame, Welgeleerde, Discrete, Lieve besondere, Zijt GOD almachtich bevolen. Gheschreven tot Antwerpen den 27. dach Junij 1580.

V L. seer goede vriend. GVILLAYME de NASSAW.

Het Opschrift was

Den Edelen, Erentphesten, Eerfamen, Hoochghelaerden, Discreten, onsen Lieve besonderen Volmachten van den Landen ende Steden van Vrieslandt, representerende de Generale Staten vanden selven Lande.

De Commissie den hoofz. Merode van den Prince van Orangien, niet last ende approbatie der Gemeynde Staten/ mitsgaders de aenweminge van de Staten van Vrieslandt, hebben wy hier by doen stellen:

VWILHELM by der gratien GODS Prince van Orangien, Grave van Nassauw, van Catzenellebogen, van Vyandé, van Dietz, van Buyren, van Leerdam &c. Heere ende Baroen van Breda, van Diest, van Grimberghen, van Oirlay, van Nozeroy, &c. Erf-Burgh-Grave van Antwerpen ende van Besançon, Gouverneur van Brabant, Hollandt, Zee-landt, West-Vrieslandt ende Wtrecht, Luytenant ende Stadshouder Generael van den Doorluchtighen Prince Mathias, by der gratien GODS Ertz-Hertoghe van Oostenrijck, &c. Gouverneur ende Capiteyn generael over de Nederlanden van herwaerts over.

De Commissie van de Staten van Vrieslandt aen den Prince van Orangien.

1580. *Allen den ghenen die dese jegenwoordighe sien sullen, Salays.*

Commissie bij den Prins van Oranien ghesonden den 27^{den} Junij 1672 waer in hi begeret verward van de Heere tot Supremans gheselt te hebben.

Alsoo onlanghs sijne Hoogheyde ende de Generale Staten vande Generalice Provincien vande dese Nederlanden, op't ernstigh versoek vande Staten van *Vrijslands*, be-
looft heeft ons te stellen ende te committeren totten staet ende Ampt van Gouverneur ende Stadthouder van den bovengenoemden Lande van *Vrijslands*, hebbende dien volgens voor ons daer op doen depefcheren heere Brieven van Commissie, in forma in dato den elfften dagh deser jegenwoordiger Maent van Junio, de welke oock by ons gheaccepteert zijnde, wy om de goede belieste van sijne Hoogheyde ende Generalen Staten voornoeft te voldoen, ons wel geerne na *Vrijslands* souden transporteren, maer alsoo overmits de ghewichtige Landt-saken, dagelijcx in desen quartieren overcomende, de selve affayren ons af-wesen van hier voor alnoch niet en zijn lijdende. Ende dat by debovengenoemde Commissie ons gheconsenteert ende geaccordeert is, in onse plaetse eenen gequalificeerden persoon te mogen stellen, om in onse absente of af-wesen 'tselve Stadthouderschap te bedienen. **DOEN TE WETEN**, dat om de goede kennisse die wy hebben van de goede ende sonderlinge affectie, die tot welvaren ende vorderinghe van den ghemeeenen Vaderlande, ende tot dienste van de Generale Staten van allen tijden, den Edelen, Welgeboren Heere, *Bernard van Merode*, Heere van *Rummen*, ghehad, ghedragen, ende by soomenighfuldige goede diensten, mstrer daets bewisen heeft. Ons volcomelijck betrouwende 'tsijner wijsheyde, vromigheyde, geschicktheyde ende experientie. Wy den selven, achtervolghende den Conste onse by den voorgenoemde Commissie gegeven verordent, gheselt ende ghecommiteert hebben, verordenen, stellen ende committeren midts desen, tot onsen Luytenant van den voorsz. Gouvernemente van *Vrijslands*, hem ghevende volcomen macht, authoriteyt ende sonderlinge bevel, om 'tvoorsz. Luytenantschap van de Gouvernemente van *Vrijslands*, voorsien in onse absente ende afwesen te houden, te exerceren ende te bedienen, 'tselve Landt ende den goeden Ingheseten

van dien te beschudden, voorstaen, bewaren, ende beschermen van alle fortze-
cracht, overdaedt ende geweld. Goedt ende neersligh toeficht te nemen tegens alle vergaderingē van Ruyteren, Knechten, Krijghs-volck of andere, die in't Landt buyten weten ende oorlof van sijne Hoogheyde, de Generale Staten, of ous, souden willen comen, om eenighe ooploop, inuasiē of aenflagh aldaer te doene. Ende te dien eynde tot bewaernisse ende versekertheyde van den Steden, Huyfen, Sloten ende Sterckten van *Vrijslands*, goede wachte te doen houden, by dage ende by nachte, ende daer toe te dwingen ende te doen dwingen, allen den ghenen dien't behooren sal, naer gelegens-
heyt van tijde. Goede Ordre, Regule en Krijghs-discipline, onder den Krijghsvolcke inden selven Lande te houden ende te doen houden. Ende voorts genera-
lijck te doen, al 'tgene wy tyt etachte vande voorsz. onse Commissie (van de welke wy hem Copie autentique hebben geleverd) souden mogen doen, ende wesen goedt ende getrouwe Luytenant van den Gouvernemente van *Vrijslands*, schuldigh is, ende behoort te doen, mit-
gaders oock met ons van alle voordval-
lende saken, altijt goede correspondentie te houden, omme des te beter op alles by tijde, tot vorderinghe vanden Lande, te mogen versien: Tot alsulcken tractementē, als hem by de Staten van den selven Lande sullen toe-gevoecht worden. Ende voorts totten Eeren, Rechten, Preeminenten, Vryheden, Profijten ende vervallen, daer toe staende ende behoorende. Waer op, ende van hem wel ende getrouwelijck in't voorsz. Luytenantschap te quijten, de bovengenoemde Heere van *Rummen*, schuldigh ende gehouden wort den behoorlijcken Eedt te doene aen onsen handen. Versoeken daeromme, ende Ampts-halven bevelen, den President ende Luyden van Rade in *Vrijslands*, Prelaten, Edelen ende gemeene Staten van den selven Lande, Drossarten, Ampt-Luyden, Bevel-hebbers, Grietmans, Burghmeesters, Oudermans, Wethouders van Steden, Dorpen ende Vlecken, ende allen anderen dien't aensgach sal, met sampt allen Oversten, Coronellen, Hopluyden, Bevelhebberen, Ruyteren, Knechten ende andere Krijghsluyden die daer jegenwoordigh zijn, ofte alnoch sullen mogen comen, dat sy den bovengenoemden Heere van *Rummen*, voorsien kennen ende houden

VOOR

voor onsen Luytenant, inden Gouvernemente van *Vrielandt*, ende over sulcks hem alle behoortlicke eere ende reverentie doen ende bewijfen, ende hem obedieren ende ghehoorsamen als ons selven. Ende 'tvoorsz. Luytenantschap metten Eeren, Rechten, Preeminenten, Vayheden, Profijten en Vervallen voorschreven, hem doen, laten ende gedoogen, rustelijck, vredelijck ende volcomelijck exerceren, genieten ende gebruycken. Cesserende alle beletten ende wederseggen ter contrarien.

Des t'oirconden hebben wy dese met onsen Name geteckent, ende onsen Zegel daer onder doen aenhangen.

Aldus gedaen binnen der Stede van *Antwerpen*, op den vijf-en-twintighsten dach Iunij Anno duysent vijf hondert tachtentigh.

Onderteeckent

G V I L L A V M E D E N A S S A V.

Op den Omvlach stont ghescheyben

By mijnen Genadigen Heere den Prince.

Onderteeckent

N. B R V Y N I N C K.

Metten uythangenden Zeghel in Rooden Wasse.

Op den rugge stont ghescheyben

Op heden den seven-ende-twintichsten dach der Maendt van Junio des laers vijftien hondert tachtentich, soo heeft den Edelen, Wel gheboorenen Heere, Bernard van Merode, Vry-Heer tot Rummen, &c. gedaen aen sijne Excell. den behoortlicken Eedt, van achtervolgende de Commissie van Luytenant, Gouverneur van Vrielandt, in's wite van desen geschreven, hem wel denghedelijck ende vromelijck te dragen ende te quytten in't voorsz. Luytenantschap, totte welke sijne Excell. hem ghestelt ende ghecommissieert heeft, hebbende beloofte, de selve Commissie van Punte te Punte nate comen ende te achtervolghen, welcken Eedt hymet sijnen Naem ende gewoonlycken Hands-seecken onderschreven heeft.

My present

Onderteeckent

N. B R V Y N I N C K.

W Y Gheputeerden der naerder gemeerde Provincien. **CHRISTE**
 Alsoo vanden Eerstendoms van Geldre ende Graeffschap van Zutphen, Graeffschappen ende Landen van Flaenderen, Hollant, Zeelandt, Utrecht, Vrielandt, die Vrielsche Ommelanden, tusschen die Eems ende de Lauwers ende Drenthe, misgaders van de Steden van Antwerpen, Breda, Liere, &c. Doen te weten, dat alsoo wy om de voorsz. Provincien tegens den overval ende 't ghewelt der Spaengiaerden ende andere Vyanden des ghewoneen Vaderlands te bevrijden ende defenderen, goet ende noodich geacht hebben, op te doen richten secker Vendelen Knechten, wy daeromme begerende over die voorsz. Vendelen te gebruycken, Oversten ende Colonelen van qualiteyt ende autoriteyt, onder die welke de Soldaten in goede geregelt heyt, ordre ende crychdiscipline gebonden mogen worden, gecommissteert ende ghestelt hebben, commiteren ende stellen misd'enden Edelen, Welghebooren Heere, Heer Bernard, Vrybaenderheeye tot Merode, Heere tot Rummen, Capellen, &c. Luytenant Staatholder des Lands van Vrielandt, tot Colonel ende Overste, om te mogen commanderen, ghebieiden ende bevelen over alleden Ruyteren ende Knechten op de repartitie van die van Vrielandt staende. Ende hoewel wy ons laten beduncken die clause in sijn commissie, als Luytenant Staatholder vande Landen van Vrielandt, &c. amptel gheweich te zijn om over 't Crychsvolck so te Peerts als te voet in Vrielandt zijnde, en alsnoch te commiteren te commanderen, om meerder autoriteyt wille sijn Gen. mede gheauthoriseert, ghelijck wy sijn G. authoriseren, mit desen over alle het Crychsvolck soo te Peert als te voet tegenwoordich in Vrielandt zijnde, oft die aldaer noch soude mogen comen, te mogen commanderen ende gebieden, bevelende daeromme ende ordonnerende allen Rismeesteren, Capiteynen, Bevalthebberen, Ruyteren ende Soldaten op de repartitie van Vrielandt staende, ende allen anderen yeghenwoordelijck in Vrielandt zijnde, oft die aldaer noch soude mogen comen, sijn voorsz. Gen. als bouwen Oversten te respecteren bolden ende erkennen, ende over sulcx den selven in alles obedieren, gehoorsamen ende t'achtervolghen, sijn by den selven Oversten inden name vande voorsz. Provincien, by advijs vanden Staten van Vrielandt ofte hurre Gedeputeerden bevelen ende geordoneert sal worden, soo wel te Water als te Lande in Steden ende Ulecken, des wort de voorsz. Oversten gebonden goede ordre ende discipline onder de voorsz. Ruyteren ende Soldaten te houden, ende

Eedt gedaen
 handen
 Bret van
 Merode aen
 den Prince
 van Oran-
 gien oul
 Luytenant
 Gouverneur
 in Vrielandt
 te wesen.

De Staten
 van Vrielandt
 den Heere
 van Merode
 aen voorsz.
 Luytenant
 Gouverneur
 in Vrielandt
 te wesen.